

OBSAH

Předmluva	11
1 Sociální lékařství a veřejné zdravotnictví (<i>Dana Müllerová</i>)	13
1.1 Zdraví a nemoc, zásady péče o zdraví, mezinárodní zdravotnické organizace	13
1.2 Determinanty zdraví	15
1.3 Podpora zdraví a výchova ke zdraví	17
2 Systém zdravotní péče (<i>Jaroslav Kotrba</i>)	19
2.1 Veřejné zdravotní pojištění	20
2.2 Zdravotní služby	24
3 Zdravotnická povolání (<i>Květuše Zikmundová</i>)	29
3.1 Lékařská povolání – lékař, zubní lékař a farmaceut	29
3.2 Nelékařská zdravotnická povolání s nepovinnou specializovanou způsobilostí	31
3.3 Nelékařská zdravotnická povolání se způsobilostí bez odborného dohledu	32
3.4 Nelékařská zdravotnická povolání se způsobilostí pouze pod odborným dohledem	32
3.5 Jiní odborní pracovníci ve zdravotnictví	32
3.6 Stavovské organizace	32
3.7 Některé organizace a zájmové spolky pracovníků ve zdravotnictví	33
3.8 Úloha zdravotnického pracovníka v edukaci a prevenci nemocí a jejich komplikací	33
4 Zdravotní péče o mladou generaci (<i>Petra Buňatová</i>)	35
4.1 Primární péče o děti a dorost	35
4.2 Dispenzární péče	35
4.3 Odborná ambulantní a nemocniční péče o děti a dorost	36
4.4 Lékařské pohotovostní služby pro děti a dorost	36
4.5 Odborné dětské léčebny a lázeňské léčebny	36
4.6 Problematika náhradní rodinné péče	36
4.7 Rizikové faktory ovlivňující zdraví mladé generace	37
4.8 Rodinné právo v České republice	37
4.9 Sociologie rodiny	37
5 Zdravotní péče o starší generaci (<i>Jaroslav Kotrba</i>)	39
5.1 Zdravotní a sociální péče o starší generaci	39
5.2 Sociální péče o starší generaci	40
6 Pracovně lékařské služby (<i>Vendulka Machartová</i>)	45
6.1 Pracovní lékařství a pracovně lékařské služby	45
6.2 Platná legislativa	46
6.3 Pracovní prostředí, pracovní polohy, režim práce	47
6.4 Rizikové faktory pracovního prostředí	48

6.5	Posuzování zdravotní způsobilosti k práci	49
6.6	Ztráta zdravotní způsobilosti k práci	51
6.7	Nemoci z povolání v České republice	51
6.8	Ochranné pomůcky, rehabilitační péče	53
7	Česká lékařská komora (<i>Jaroslav Kotrba</i>)	55
8	Etika a zdravotnictví (<i>Petra Buňatová</i>)	61
8.1	Úvod do problematiky	61
8.2	Základní pojmy a terminologie	61
8.3	Struktura etiky	62
8.4	Filozofická východiska etického rozhodování	63
8.5	Principy lékařské etiky	64
8.6	Etické aspekty zdravotní péče	64
9	Studium zdravotního stavu obyvatelstva (<i>Květuše Zikmundová</i>)	65
9.1	Etapy studia zdravotního stavu:	65
9.2	Zdroje dat o zdravotním stavu	65
9.2.1	Zvláštní naplánovaná šetření	66
9.2.2	Jiná data	67
9.3	Ukazatele zdravotního stavu obyvatelstva	67
9.3.1	Ukazatele nemocnosti – morbidity	68
9.3.2	Ukazatelé úmrtnosti	68
9.3.3	Ukazatel střední délky života (SDŽ) – Life Expectancy (LE)	70
9.4	Demografie	70
9.4.1	Význam demografie pro organizaci zdravotnických a sociálních služeb	70
9.4.2	Význam demografie pro zdravotnický výzkum	71
9.4.3	Zdroj dat o obyvatelstvu	71
9.4.4	Metoda demografie	71
9.4.5	Složení (struktura) obyvatel – demografická statistika	71
9.4.6	Demografické stárnutí populace	73
9.4.7	Demografická dynamika (měna, pohyb obyvatelstva)	74
9.4.8	Ukazatele reprodukce obyvatelstva	77
10	Statistika, biostatistika (<i>Květuše Zikmundová</i>)	79
10.1	Definice statistiky	79
10.2	Způsob uvažování	79
10.3	Pravděpodobnost	79
10.4	Rozdělení čísel obecně	80
10.5	Základní statistické pojmy	80
10.5.1	Soubory	81
10.5.2	Statistické znaky	81
10.5.3	Třídění	81
10.5.4	Statistické šetření	82
10.5.5	Náhodný (pravděpodobnostní) výběr – metody	82
10.5.6	Etapy statistického šetření	83
10.5.7	Charakteristiky statistického souboru	83
10.5.8	Statistické rozložení četnosti	85
10.5.9	Statistické odhady	86
10.5.10	Testování hypotéz	87
10.6	Tabulky a grafy	88
11	Sociální a zdravotní rozhraní	91
11.1	Úvod do problematiky sociologie medicíny (<i>Petra Buňatová</i>)	91
11.2	Sociální gerontologie (<i>Rostislav Čevela, Libuše Čeledová</i>)	96

12 Sociální zabezpečení a politika zaměstnanosti (Antonín Vacík)	103
12.1 Systém sociálního zabezpečení	103
12.1.1 Pojem sociálního zabezpečení	103
12.1.2 Kategorie sociálního zabezpečení	103
12.1.3 Formy sociálního zabezpečení	104
12.2 Česká správa sociálního zabezpečení (dále ČSSZ)	105
12.2.1 Důchodové pojištění	105
12.2.2 Nemocenské pojištění	106
12.3 Úřad práce České republiky (dále ÚP ČR)	110
12.3.1 Působnost ÚP v oblasti nepojistných sociálních dávek a zaměstnanosti	110
12.3.2 Zaměstnanost	111
12.4 Dávky státní sociální podpory	112
12.5 Dávky pro osoby se zdravotním postižením	113
12.6 Příspěvek na péči	114
12.7 Dávky pomoci v hmotné nouzi a pěstounské péče	114
13 Posudkové lékařství (Rostislav Čevela, Libuše Čeledová)	117
13.1 Obor posudkové lékařství	117
13.2 Lékařská posudková služba	118
13.3 Vzdělávání posudkových lékařů	122
13.4 Spolupráce ošetřujících a posudkových lékařů	124
13.5 Posuzování zdravotního stavu pro účely nemocenského pojištění	125
13.6 Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pro účely důchodového pojištění	130
13.7 Posuzování zdravotního stavu pro účely sociálních služeb	138
13.8 Posuzování zdravotního stavu pro účely dávek osobám se zdravotním postižením	145
13.8.1 Průkaz osoby se zdravotním postižením	147
13.9 Posuzování zdravotního stavu pro účely zaměstnanosti, status osoby zdravotně znevýhodněné	154